

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Uncu Natalia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2020, în cauza penală, privindu-l pe

CARULAN Ion XXXXX, *născut la XXXXX,*
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.07.2019 – 11.02.2020;

Instanța de apel: 03.03.2020 – 30.06.2020;

Instanța de recurs: 19.09.2020 – 18.11.2019;

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central, din 11 februarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Caraulan Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de:

- art. 311 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 312 alin. (1) Cod penal, fiind aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni în penitenciar de tip semiînchis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată lui Caraulan Ion pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, stabilindu-i astfel pedeapsa cu închisoare pe termen de 4 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Iar potrivit prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, prin concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, la pedeapsa stabilită lui Caraulan Ion a fost adăugată pedeapsa sub formă de închisoare aplicată lui prin sentința Judecătoriei Edineț din 19.06.2019, neexecutată, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 an și 2 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis, fără privarea de dreptul de

a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la 17.02.2019, cunoscând faptul că nu au fost sustrate careva bunuri din gospodăria cei aparține din XXXXX a depus o plângere, fiind preîntâmpinat despre răspunderea ce o poartă în temeiul art. 311 Cod penal cu bună știință falsă despre săvârșirea infracțiunii OSUP al SUP a IP Edineț Crețu Leonid precum că în perioada 31.12.2018-17.02.2019 persoane necunoscute i-au sustras un televizor de model „Samsung” la preț de 1000 lei, un covor la preț de 2000 lei, un topor la preț de 30 lei, două roți cu mărimea R13 la prețul de 200 lei fiecare, o geantă cu instrumente preț de 300 lei și bani în sumă de 2000 lei md, paguba totală declarând-o în sumă de 6300 lei.

În cadrul dosarului intentat s-a stabilit, că televizorul de model „Samsung” la preț de 1000 lei și covorul la preț de 2000 lei, nu au fost furate, dar au fost vândute la sfârșitul lunii decembrie a anului 2018 de către Caraulan Ion unei vecine pe nume Lungu Emilia.

Tot el, continuându-și acțiunile sale criminale, având scopul depunerii declarațiilor mincinoase, în pofida faptului, că a fost preîntâmpinat în scris despre răspunderea penală care poate surveni conform art. 312 Cod penal, în cazul depunerii declarațiilor cu bună știință false, la 21 martie 2019, fiind audiat de către OSUP al SUP a IP Edineț Crețu Leonid în calitate de parte vătămată, în cadrul cauzei penale nr. 2019140046 din 01.03.2019 în incinta IP Edineț, la orele 13.05-13.55 a declarat că televizorul de model „Samsung” la preț de 1000 lei și covorul la preț de 2000 lei, nu au fost furate, dar au fost vândute la sfârșitul lunii decembrie a anului 2018 către el unei vecine pe nume Lungu Emilia.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Nicolae Baban în interesele inculpatului și de inculpat, prin care a fost solicitată casarea sentinței Judecătoriei Edineț.

3.1 Avocatul Nicolae Baban în interesele inculpatului, a solicitat casarea sentinței în latura penală, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie aplicată o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate.

În apel avocatul a invocat că pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, luând în vedere că la momentul săvârșirii infracțiunii antecedentele penale erau stinse. Indică, că nu este vina inculpatului că organul de urmărire penală s-a autosesizat abia la data de 31.05.2019 și cauzele nu au fost conexate într-o singură procedură și să fie atras la răspundere nu de două ori.

Solicită o pedeapsă mai blândă, de aceia consideră posibil aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată și în baza art. 84 Cod penal pedepsele să fie executate separat.

3.2 Inculpatul în apelul său a solicitat casarea sentinței în latura pedepsei, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie aplicată o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate.

În apel inculpatul a invocat, că nu este de acord cu sentința instanței de fond, care este ilegală și urmează a fi casată, deoarece s-au făcut multe ilegalități.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2020, apelurile avocatului Nicolae Baban în interesele inculpatului și al inculpatului au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Caraulan Ion în baza art. 311 alin. (1) și art. 312 alin. (1) Cod penal, totodată corect a apreciat măsura de pedeapsă sub formă de închisoare, ținând cont de circumstanțele cauzei, persoana vinovată și urmările survenite.

Inculpatul a recunoscut pe deplin vina în comiterea infracțiunilor și a acceptat procedura de soluționare a cauzei penale în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind de acord cu toate probele administrate la urmărirea penală.

Apelanții au contestat sentința doar în latura pedepsei penale, de aceea instanța de apel s-a expus numai în privința acestor aspecte. A fost aplicată inculpatului o pedeapsă prevăzută de lege, proporțională faptei infracționale, ținând seama de personalitatea inculpatului și consecințele infracțiunii, fiind date depline eficiență normelor legale ce prevăd individualizarea pedepsei.

În privința lui Caraulan Ion corect a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare, cu executarea reală, izolarea ultimului de societate fiind necesară în raport cu acțiunile comise, pericolul social al faptelor și personalitatea inculpatului. Corect s-a ajuns la concluzia, că corectarea și reeducarea lui Caraulan Ion, precum și atingerea celorlalte scopuri ale pedepsei, vor fi posibile prin aplicarea pedepsei cu închisoare, fiind respectate prevederile art. 2, 7, 61 alin. (2), 75, 76, 78, art. 311 alin. (1), 312 alin. (1) Cod penal și Ghidului cu privire la aplicarea pedepsei, aprobat prin Hotărârea Plenului CSJ nr.15 din 22.12.2014.

Pedeapsa aplicată de instanța de fond este una echitabilă și legală, fiind ținut cont de gravitatea și motivul infracțiunilor săvârșite – *infracțiuni ușoare* din capitolul infracțiunilor contra justiției, circumstanțelor atenuante – *căința sinceră*, caracteristica pozitivă, prezența circumstanțelor agravante – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, modul și condițiile acesteia de viață și influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui.

De asemenea instanța de fond a luat în considerație comportamentul inculpatului în cadrul cauzei penale, influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui și de posibilitatea corectării acestuia în condițiile stabilirii unei pedepse penale cu

închisoare. S-a luat în considerație poziția inculpatului referitor la recunoașterea vinei expusă pe parcursul urmăririi penale și judecarea cauzei (*recunoașterea pe deplin a vinei*). Instanța de apel a menționat, că fiind anterior condamnat, inculpatul nu și-a făcut concluzii, n-a apreciat încrederea acordată și din nou a sfidat legile statului, comițând din nou infracțiuni.

Apelurile declarate de inculpat și avocat instanța de apel le-a considerat declarative, formale, nefondate și contrare circumstanțelor cauzei. În apeluri nu au fost expuse careva temeiuri de casare a sentinței. La aplicarea pedepsei instanța de fond a luat în considerație modalitatea în care Caraulan Ion a comis infracțiunile și scopul pe care l-a urmărit, situația lui socială și familială, modul și condițiile lui de viață, ceia ce-i contrar alegațiilor din apel.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Uncu Natalia în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate mai blândă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar sentințele Judecătoriei Edineț din 19.06.2019 și din 11.02.2020 să fie executate separat.

În motivare recurenta a indicat că, Curtea de Apel nu a ținut cont de prevederile art. 2, 7, 75-78 Cod penal și explicațiile Plenului Curții Supreme de Justiție „cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei”. La stabilirea pedepsei nu s-a luat în considerație faptul că inculpatul în cadrul urmăririi penale a recunoscut benevol și integral vinovăția sa în comiterea infracțiunilor, circumstanțe atenuante – căința sinceră, iar careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Infracțiunea prevăzută de art. 311 alin. (1) și 312 alin. (1) Cod penal au fost săvârșite la data de 17.02.2019, până la săvârșirea faptei prevăzute de art. 201¹ alin. (1), care a fost comisă la data de 08.03.2019.

Apărarea consideră posibilă aplicarea pedepsei cu muncă neremunerată și executarea separată a pedepselor, astfel va fi posibilă restabilirea echității sociale, corectarea vinovăției fără privarea acestuia de libertate.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatei, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Din conținutul prevederilor art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală rezultă că *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului*

declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Conform recursului se critică hotărârea în partea stabilirii pedepsei cu închisoare.

Colegiul penal reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă instanța de recurs precizează că recurenta, referindu-se la pct. 6 din norma menționată, nu a clarificat care din temeiurile prevăzute de legea menționată le consideră relevante pentru cazul dat. Indicând că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, recurenta nu și-a argumentat motivul arătat, ceea ce rezultă că acesta este introdus cu titlu declarativ și urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În ce privește argumentul care reprezintă temeiul prevăzut la pct. 10), alin (1) art. 427 Cod de procedură penală conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților și critică decizia instanțelor de fond numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde.

Motivele precum că instanțele incorect au individualizat pedeapsa inculpatului, neacordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, Colegiul penal le consideră drept lipsite de temei, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, de asemenea au fost luate în considerație solicitările inculpatului în cadrul ședinței de judecată.

Analizând temeiurile invocate de partea apărării, raportate la solicitarea de mai sus și la conținutul cererii de recurs, Colegiul Penal constată că recursul declarat de avocată este mai degrabă un „apel deghizat”, decât un „efort conștiincios de a corecta o eroare judiciară”, care se bazează în mod esențial pe niște argumente necoerente și pur declarative.

Conform materialelor dosarului inculpatul a recunoscut vina în comiterea

infracțiunii și prin cerere a solicitat judecarea cauzei în procedură simplificată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d. 73). În cadrul ședințelor de judecată partea apărării a solicitat pedeapsa sub formă de muncă neremunerată (f.d. 74-75, 76).

Infracțiunile comise de Caraulan Ion, prevăzută de art. 311 alin. (1) Cod penal se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani. Iar infracțiunea art. 312 alin. (1) Cod penal se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani.

Din cele menționate, instanța a ținut cont de cerințele atât ale acuzatorului de stat cât și ale apărătorului, a caracterului inculpatului, și impactul infracțiunii asupra societății și a aplicat pentru fiecare infracțiune 3 luni închisoare.

Prin urmare, Colegiul conchide că concluzia instanței de apel pe deplin corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii. Totodată, la numirea pedepsei inculpatului instanțele de fond au ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei. Iar faptul că articolul dat prevede atât amendă, muncă neremunerată în folosul comunității și închisoare nu obligă instanța să aplice cea mai blândă pedeapsă, ci impune să studieze și să aplice cea mai corectă și favorabilă pedeapsă față de inculpat.

Conform art. 75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Anume reieșind din aceste prevederi legale, la stabilirea pedepsei inculpatului, atât prima instanță, cât și instanța de apel, care a menținut soluția adoptată de prima, au ținut cont pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art. 7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, criterii stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunilor, care fac parte din categoria celor ușoare, de motivul acestora, de persoana inculpatului, de condițiile de viață, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării dânsului, cu atât mai mult că nu este la prima abatere legală, anterior fiind condamnat.

De menționat că inculpatul a recunoscut vina, însă are antecedente penale nestinse- pedeapsa neexecutată conform sentinței Judecătorei Edineț din 19.06.2019, fiind învinuit și recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, aplicându-se pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, iar conform art. 90 Cod penal, s-a dispus neexecutarea pedepsei sub formă de închisoare aplicată lui dacă el, în termenul de probă de 2 ani, nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În speță, instanțele de fond au conchis că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu a dus la corectarea inculpatului și restabilirea echității sociale, și a permis comiterea infracțiunilor noi.

Cu referire la argumentul recurentei privind aplicarea incorectă a prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, se reține că Colegiul nu a depistat încălcări la aplicarea acestuia referitor la concursul de infracțiuni. Instanța de fond corect a inclus termenul pedepsei neexecutate la noua pedeapsă, or s-a constatat că inculpatul este vinovat și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, situația prevăzută la alin. (4) al art. 84 Cod penal.

În asemenea condiții motivele invocate în recurs sunt neîntemeiate, iar instanța de apel corect s-a expus asupra argumentelor din apelurile declarate, motivare pe care instanța de recurs o acceptă și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de

procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de avocata Uncu Natalia, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Uncu Natalia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2020, în cauza penală, privindu-l pe CARAULAN Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 decembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion